

Sygn. akt VII U 2572/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Mirosław Major

Protokolant p.o. stażysty Małgorzata Jaworska

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2016 r. w Poznaniu

odwołania **A. P.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.**

z dnia 14 lipca 2015 r., znak: (...)

w sprawie **A. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.**

o świadczenie przedemerytalne

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje A. P. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 5 grudnia 2014 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 lipca 2015 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P., na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. 2013.170), po rozpatrzeniu wniosku A. P. z dnia 17.06.2015 r., przyznał jej świadczenie przedemerytalne od dnia 08.07.2015 r.

Od powyższej decyzji, zachowując przepisany tryb i termin, odwołała się A. P., wskazując, że decyzja jest dla niej krzywdząca, bowiem pierwszy raz wniosek o świadczenie przedemerytalne złożyła dnia 12.05.2014 r. i otrzymała decyzję odmowną z powodu braku pełnej dokumentacji. Odwołująca wniosła zatem o przyznanie świadczenia emerytalnego od dnia 17.12.2014 r. (k. 10), gdyż w tej dacie uzupełniła już wszystkie dokumenty, a nie od dnia 08.07.2015 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podnosząc, że prawo do świadczenia przedemerytalnego może być przyznane najwcześniej od dnia następnego po złożeniu wniosku, ale wyłącznie w sytuacji, gdy na dzień złożenia wniosku ubezpieczony spełnił wszystkie wymagane przesłanki oraz złożył wszystkie wymagane dokumenty, zaś prawo do świadczenia przedemerytalnego powstaje następnego dnia po dniu złożenia wniosku z wymaganymi dokumentami, nie zaś z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. P. urodziła się dnia (...) i z zawodu jest stolarzem.

Od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 31 października 2013 r. odwołująca była zatrudniona w (...) R. W. w R., zaś umowa ta została jej wypowiedziana na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 kodeksu pracy w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2013 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. Rozwiązanie umowy o pracę zostało spowodowane zmianami organizacyjnymi w zakładzie pracy.

W okresie od dnia 4 listopada 2013 r. do chwili obecnej odwołująca jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w C. jako bezrobotna. W trakcie zarejestrowana w okresie od 12 listopada 2013 r. do 11 listopada 2014 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych w wysokości 120%.

(dowód: zaświadczenie Starosty (...) z dnia 12 maja 2014 r.- akta rentowe o znaku (...))

Dnia 12 maja 2014 r. odwołująca złożyła wniosek o świadczenie przedemerytalne.

Pismem z dnia 20 maja 2014 r. organ rentowy wezwał odwołującą do przedłożenia umowy o pracę zawartej z (...) w R. wraz z wypowiedzeniem tej umowy w terminie 14 dni od otrzymania wezwania. Dnia 26 maja 2014 r. odwołująca przedłożyła wymagane dokumenty.

W decyzji z dnia 3 czerwca 2014 r. (...) organ rentowy odmówił odwołującej prawa do świadczenia przedemerytalnego wskazując, że odwołująca nie udokumentowała co najmniej 35-letniego okresu składkowego i nieskładkowego do dnia rozwiązania stosunku pracy, a jedynie 34 lata 9 miesięcy i 22 dni.

Dnia 13 czerwca 2014 r. odwołująca wniosła o ponowne rozpatrzenie wniosku załączając dokumenty.

Decyzją z dnia 15 lipca 2014 r. organ rentowy ponownie odmówił odwołującej prawa do świadczenia przedemerytalnego wskazując, że odwołująca nie udokumentowała co najmniej 35-letniego okresu składkowego i nieskładkowego do dnia rozwiązania stosunku pracy, a jedynie 34 lata 10 miesięcy i 22 dni.

Dnia 30 lipca 2014 r. odwołująca wniosła o ponowne rozpatrzenie wniosku.

Decyzją z dnia 29 września 2014 r. organ rentowy odmówił odwołującej prawa do świadczenia przedemerytalnego wskazując, że odwołująca nie udokumentowała co najmniej 35-letniego okresu składkowego i nieskładkowego do dnia rozwiązania stosunku pracy, a – doliczywszy kolejny miesiąc – jedynie 34 lata 11 miesięcy i 22 dni.

Na posiedzeniu kolegialnym w dniu 30.10.2014 r. Referent ZUS proponował uznanie okresu od 1.08.1982 r. do 30.09.1982 r. jako pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców, jednakże wniosek ten nie został ostatecznie uwzględniony.

(dowód: notatka kolegialna z 30.10.2014 r. – akta ZUS)

Kolejny wniosek o świadczenie przedemerytalne odwołująca złożyła dnia 24 października 2014 r., zaś kolejna decyzja odmowna została wydana dnia 17 grudnia 2014 r. – organ rentowy wskazał, że nie uznał okresu od 01.08.1981 do 31.12.1982 pracy przez odwołującą w gospodarstwie rolnym rodziców. Przy tym dnia 4 grudnia 2014 r. wpłynęło do organu rentowego pismo ze Starostwa Powiatowego w C., w którym poinformowano organ rentowy o tym, iż w pierwszym zaświadczeniu mylnie wpisano powierzchnię gospodarstwa rolnego (...). W załączeniu przesłano prawidłowe zaświadczenie. Organ rentowy nie dał wiary zeznaniom świadków w zakresie tego, że gospodarstwo rolne było jedynym środkiem utrzymania odwołującej w spornym okresie.

Dnia 7 lipca 2015 r. odwołująca, na skutek wezwania ZUS, złożyła dokumenty – odpis aktu małżeństwa i zaświadczenie z Urzędu Miasta w C. o osobach wspólnie zamieszkujących z odwołującą – po analizie których w dniu 14 lipca 2015 r. (...) Oddział w P. wydał zaskarżoną decyzję. Świadczenie przyznano odwołującej od dnia następnego po dniu złożenia dodatkowych dokumentów (tj. 08.07.2015r.), zaś w decyzji wskazano wpływ zarządzenia sądu z dnia 12.06.2015 r. jako wniosek z dnia 17.06.2015 r.

(dowód: akta rentowe dot. odwołującej o znaku (...), zeznania świadka L. G. – k. 39)

Dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał za przydatne dla ustalenia stanu faktycznego wszystkie dokumenty zgromadzone w postępowaniu. Zostały one sporządzone przez uprawnione do tego podmioty, w przewidzianej przez prawo formie. Żadna ze stron nie podważyła ich autentyczności i nie znaleziono podstaw, by czynić to z urzędu. W części są to dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy, w zakresie ich kompetencji. Natomiast dokumenty prywatne korzystały jedynie z domniemania autentyczności oraz domniemania, iż zawarte w nich oświadczenia złożyła osoba, która je podpisała (art. 245 k.p.c.).

Zeznania świadka L. G. Sąd uznał za wiarygodne. Świadek wypowiadała się zgodnie ze swoją wiedzą co do okoliczności wydawania decyzji odmownych i zaskarżonej decyzji, jednakże nie posiadała pełnych i szczegółowych informacji co do tego, dlaczego już w grudniu 2014 r. nie uwzględniono wniosku odwołującej o przyznanie świadczenia przedemerytalnego, dlaczego w zaskarżonej decyzji nie przyznano świadczenia od grudnia 2014 r., zaś jej twierdzenia w tej mierze nie były wystarczające do stwierdzenia, że zaskarżona decyzja była prawidłowa. Poza tym w przeważającej części zeznania świadka pokrywały się z treścią zgromadzonych w sprawie dokumentów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. P. zasługuje na uwzględnienie.

Warunki nabywania prawa do świadczeń przedemerytalnych określa ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (t.j. Dz.U. 2013.170 ze zm.).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

1) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta oraz 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

2) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub

3) do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych”, i za ten okres opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

4) zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat, i do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

5) do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, lub

6) do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa wyżej, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 2 ust. 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych).

W myśl art. 2 ust. 3 ustawy, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych,

o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
- 2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
- 3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Zgodnie natomiast z art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.), ilekroć

w ustawie jest mowa o przyczynach dotyczących zakładu pracy - oznacza to:

- a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,
- b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
- c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę
i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,
- d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika.

Z kolei przepis art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych stanowi, że prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w art. 7

ust. 3. Zgodnie z tym ostatnim przepisem, do wniosku dołącza się dowody uzasadniające prawo do świadczenia przedemerytalnego, w tym decyzję o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, a także dowody wymagane do ustalenia prawa do emerytury oraz jej wysokości, określone przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Spór w przedmiotowej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy odwołująca A. P. spełniła wszystkie warunki do przyznania jej świadczenia przedemerytalnego (w tym przede wszystkim staż pracy) już w grudniu 2014 r. i od którego dnia powinno zostać jej przyznane świadczenie przedemerytalne.

Poza sporem leżało natomiast to, że odwołująca spełniła pozostałe, wyżej wymienione, warunki nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Dokonując subsumcji stanu faktycznego pod wskazane normy prawne należało zatem stwierdzić, że odwołująca spełniła wszystkie warunki wymagane dla uzyskania prawa do świadczenia przedemerytalnego na zasadach wskazanych w powołanej ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (odwołująca spełniała przesłanki określone zarówno w art. 2 ust. 1 pkt 2, oraz w ust. 2 i ust. 3) już dnia 5 grudnia 2014 r. W tej dacie organ rentowy posiadał wszelkie niezbędne dane do wydania prawidłowej decyzji. Organ rentowy nie uzasadnił, dlaczego odmówił wiarygodności zeznaniom świadków w zakresie pracy odwołującej w gospodarstwie rolnym rodziców w spornym okresie. Należy zwrócić uwagę, że odwołująca nie składała ponownego wniosku o przyznanie świadczenia, aczkolwiek przedłożyła kolejne dokumenty – te dokumenty jednakże potwierdzały wcześniej przedstawione dowody w zakresie pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w spornym okresie i nie wносиły nic nowego do sprawy. Tym samym organ rentowy powinien był uznać najpóźniej dzień 5 grudnia 2014 r. za początkowy dzień przyznania świadczenia – już bowiem wtedy odwołująca w pełni wywiązała się z nałożonych na nią ustawowo obowiązków wykazując 35 lat okresu składkowego i nieskładkowego. Dniem złożenia niezbędnych dokumentów był już dzień 4 grudnia 2015 r., kiedy to wpłynęło do organu rentowego pismo Starostwa Powiatowego w C., informujące, że w pierwszym zaświadczeniu mylnie wpisano powierzchnię gospodarstwa rolnego (...). W załączeniu przesłano prawidłowe zaświadczenie. Jednakże organ rentowy nie dał wiary zeznaniom świadków w zakresie tego, że gospodarstwo rolne było jedynym środkiem utrzymania odwołującej w spornym okresie, pomimo że już na posiedzeniu kolegiальnym w dniu 30.10.2014 r. Referent ZUS proponował uznanie okresu od 1.08.1982 r. do 30.09.1982 r. jako pracy ubezpieczonej w gospodarstwie rolnym rodziców. Wniosek ten nie został ostatecznie uwzględniony.

Dopiero pismem z dnia 30.06.2015 r. organ rentowy wezwał ubezpieczoną do przedłożenia dokumentów w postaci odpisu skróconego aktu jej małżeństwa oraz zaświadczenia z Urzędu Gminy o ilości osób zameldowanych razem z odwołującą w lipcu i sierpniu 1982 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych – pomimo zobowiązania sądu – nie wyjaśnił dostatecznie zasadności wezwania o te właśnie dokumenty i ich znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Jeśli dokumenty te miały istotne znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, to nasuwa się pytanie, dlaczego ZUS zwrócił się o nie tak późno? W ocenie Sądu, dokumenty te nie wносиły żadnych nowych okoliczności dla sprawy, gdyż już wcześniej były w aktach informacje o zameldowaniu odwołującej w miejscu zamieszkania rodziców w spornym okresie i nie budziła wątpliwości okoliczność zamążpójścia ubezpieczonej.

Odwołująca wniosek o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego złożyła w dniu 24 października 2014 r., zaś 4 grudnia 2014 r. uzupełniono dokumentację do wniosku, stąd też prawo do świadczenia przedemerytalnego należało przyznać jej – w zakresie treści odwołania i zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych – od dnia 5 grudnia 2014 r., tj. od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3.

Jedynie na marginesie należy zauważyć, że w zaskarżonej decyzji wskazano, jako podstawę wniosek odwołującej z dnia 17.06.2015 r., kiedy w rzeczywistości odwołująca wniosku takiego nigdy nie składała, zaś data 17.06.2015 r., to data wpływu do Oddziału ZUS zarządzenia Sądu z dnia 12.06.2015 r. w sprawie sygn. akt VII U 200/15.

W konsekwencji, Sąd – na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i powołanych przepisów prawa materialnego – zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał A. P. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 5.12.2014 r.

/-/ Mirosław Major